Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

VINERI, 3 APRILIE 1992 | NR. 47 (17917) | PREȚUL 1 rub. | FAX 23-35-01

MS

PAG. 2
TIMPUL TRECE, IAR AGRICULTURA NOASTRĂ BATE PASUL PE LOC. CINE VA TĂIA NODUL GORDIAN?

PAG. 3
PREZENȚA ȘI FAPTELE SINGEROASE ALE CAZACILOR PE PĂMÎNTURILE MOLDOVEI DEZONOREAZĂ POPORUL RUS.

PAG. 4
DINCOLO DE APARENȚA SĂRBĂTOREASCĂ A «LĂUTARILOR».

Apel al Președintelui Mircea Snegur către adunarea ofițerilor a Armatei a 14-a de gardă

Conducerea Republicii Moldova împărtășește întru totul îngrijorarea dumneavoastră în legătură cu escaladarea primejdioasă a încordării în unele zone ale republicii. În acest context, consider că e de datoria mea să vă reținatenția asupra unui șir de factori complecși, care au determinat evoluția conflictului în raioanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldova.

În condițiile unei rebeliuni militare în nici un stat nu poate să fie pace, nu va fi garantată securitatea elementară a cetățenilor lui. Iar comunitatea internațională anume în acest mod califică acțiunile separatiștilor. Nimeni nu poate nega aceste fapte evidente, orice ar declara ei, de orice procedee cinice ar face uz pentru a vă induce în eroare în privința politicii promovate de ei.

Să nu uităm că tocmai ei au pornit pe calea distrugerii violente a structurilor de stat ale Republicii Moldova. Tot ei au angajat în conflict mercenari din alte state. Tot ei au mers pe calea creării de formațiuni bandițești înarmate, conferindu-le în mod fariseic titulatura de «gardă». Anume ei au organizat teroare psihologică, iar în ultimul timp și teroarea fizică pentru a va face să trădați jurămîntul și să obțină cît mai mult armament modern, care e folosit deja pentru nimicirea cetățenilor pașnici ai Republicii Moldova. Tocmai ei sînt acei care au pătruns cu forța în depozitele cu armament păzite de dumneavoastră, de unde au sustras un număr enorm de arme de foc, muniții, alt echipament militar.

Conducerea Republicii Moldova a căutat și continuă să caute mijloace politice pentru soluționarea conflictului. Astfel, în următoarele zile la Chișinău se preconizează o reuniune a miniștrilor afacerilor externe din patru state — Republica Moldova, Federația Rusă, România și Ucraina — în cadrul căreia vor fi elaborate măsuri concrete pentru soluționarea pașnică a conflictului.

În același timp, ar fi de neînțeles întreprinderea unor pași neautorizați din partea militarilor, cu atît mai puțin dacă acești pași ar fi fundamentați de rezoluția unui organ obștesc cum este adunarea ofițerilor. Ținînd seama de faptul că subunitățile Armatei a 14-a au trecut sub jurisdicția Federației Ruse, acest act va fi calificat în mod inevitabil ca o agresiune militară împotriva Republicii Moldova. Cu atît mai mult cu cît conducerea Republicii Moldova nu întreprinde și nu intenționează să întreprindă nici un fel de acțiuni de natură să lezeze drepturile dumneavoastră sau să pună în pericol viața dumneavoastră și a familiilor dumneavoastră. Nu avem de gînd să facem vreun rău populației pașnice. Poporul Moldovei își exprimă recunoștința față de acei dintre dumneavoastră care nu s-au lăsat provocați, dezinformați și nu au contribuit la organizarea regimului fascist în Transnistria.

Însă în Moldova nu va fi pace atît timp, cît vor exista formațiunile bandițești nelegale, parțial dotate cu arme și din depozitele Armatei a 14-a. În conformitate cu legile Republicii Moldova și Declarația conducătorilor de state membre ale C.S.I. din 20 martie a. c. aceste formațiuni vor fi dezarmate. Mai mult chiar, manifestîndu-ne o dată în plus bunăvoința, noi garantăm amnistierea tuturor acelora care vor preda armele în mod benevol.

De asemenea, e locul să menționăm că litigiul s-a acutizat și din cauza faptului că separatiștii au respins categoric și de la bun început toate propunerile constructive ale conducerii Moldovei. Nu demult, bunăoară, la 19 martie a.c. Parlamentul republicii a adoptat o hotărîre orientată spre normalizarea situației social-politice. Însă această hotărîre a fost respinsă din capul locului de politicieni fără scrupule. Acțiunile lor sînt demult orientate doar spre propria lor salvare, transformînd trădătorii de pe malul sting al Nistrului în ostatici ai intereselor lor personale. Acum însă ei fac tot posibilul pentru a vă transforma pe dumneavoastră și pe familiile dumneavoastră în ostatici ai politicii lor aventuroase.

Ca Președinte al Moldovei unice și indivizibile fac apel la rațiunea dumneavoastră, la onoarea dumneavoastră de ofițer. Implicarea armatei într-un conflict va deveni o catastrofă, ale cărei proporții sînt greu de evaluat la ora actuală. Numai restabilirea structurilor legale ale puterii pe întreg teritoriul Republicii Moldova, dezarmarea necondiționată a formațiunilor bandițești, oricum s-ar numi ele, și ridicarea armelor de la populația civilă vor reîntoarce pacea pe pămîntul nostru. O altă cale nu există.

Ajutor refugiaților

Ținînd cont de dificultățile colectivelor de muncă și ale cetățenilor Republicii Moldova de a acorda ajutor băneș refugiaților care au suferit în urma conflictului din raioanele din stînga Nistrului, Guvernul a dat o dispoziție, în care consideră rațional deschiderea la Direcția de operațiuni a Băncii Naționale a Moldovei a contului special 700202 «Fondul de ajutorare a refugiaților».

În conformitate cu documentul adoptat, Ministerul Economiei și Finanțelor al Republicii Moldova este autorizat să dispună de mijloacele bănești transferate în acest cont.

Tuturor băncilor Republicii Moldova li se recomandă să transfere mijloacele bănești, inclusiv cele deja primite pentru fondul de ajutorare a refugiaților, în acest cont special.

Ședință închisă a Parlamentului Rusiei

MOSCOVA. (Moldova-pres). Sovietul Suprem al Rusiei a examinat, miercuri, în cadrul unei ședințe închise, situația din Transnistria, transmite agenția RIA. În fața parlamentarilor a luat cuvîntul ministrul de externe al Federației Ruse, Andrei Kozirev.

După cum a declarat corespondentului RIA unul din participanții la ședință, «o perioadă îndelungată de timp nouă ne-a fost teamă că nu cumva să obijduim pe cineva. Acum, după cîte se vede, începem să ne definim prioritățile, începe, între altele, să se contureze linia de conduită vizavi de Transnistria». Deputatul a mai arătat că în ziua de 2 aprilie trebuie să fie elaborat textul unei declarații a Sovietului Suprem al Rusiei în legătură cu evenimentele din Transnistria.

După cum a devenit cunoscut, în cadrul ședinței reprezentanții fracțiunii «Rossia» au pus problema demiterii lui Andrei Kozirev, dat fiind faptul că departamentul de politică externă «nu acționează în direcția asigurării drepturilor și intereselor populației rusofone din alte state ale C.S.I.»

Amenințări la adresa Moldovei

MOSCOVA. (Moldova-pres). După cum transmite agenția RIA, într-o declarație a Comitetului de conducere al Partidului Popular Rusia Liberă vizavi de situația din Transnistria se arată că această formațiune politică «este profund îngrijorată de escaladarea violenței într-o zonă al cărei locuitori sînt legați de Rusia prin numeroase legături istorice, economice și umane». De asemenea, în declarație se arată că «orice acte de violență față de oamenii ce-și leagă speranțele de Rusia vor fi calificate de opinia publică rusă drept un atentat direct la onoarea și demnitatea Rusiei». În opinia acestui partid, «se vor găsi oameni care să apere această demnitate, după cum o face deja glorioasa cazăcime rusă».

COMENTARIU MOLDOVA-PRES:

După cum vedem, acest partid prin declarația sa proferează fățiș amenințări la adresa statului nostru. Desigur, în peisajul politic al Rusiei activează în prezent organizații politice de orientări dintre cele mai pestrițe: de la cele monarhiste pînă la cele anarhiste, și poate că n-ar fi fost cazul să ne oprim anume asupra declarației acestui partid dacă nu ne-ar fi reținut atenția mențiunea că ea este semnată de președintele lui, Aleksandr Rutkoi, care, după cum se știe, deține și funcția de vicepreședinte al Rusiei. Dacă pentru acest demnitar mercenarii ruși din Transnistria care terorizează populația pașnică, asasinînd pînă și copii nevinovați, sînt reprezentanți ai «glorioasei căzăcimi ruse», putem să ne formăm o idee clară despre faptul cît de adînc este înrădăcinată mentalitatea imperială chiar și în conștiința actualelor oficialități ruse ce se pretind «democrate», precum și despre încercările cu care se va confrunta poporul nostru pe calea dobîndirii independenței efective a statului său — Republica Moldova, apărării integrității lui teritoriale.

Să nu uităm că gîndirea și ticurile imperiale nu pier odată cu prăbușirea imperiilor, această gîndire și aceste ticuri mai persistă mult timp după dispariția imperiilor de pe scena istoriei, înveninînd relațiile dintre state și popoare. După cum vedem, Rusia, din păcate, nu face nici ea excepție de la această regulă. Și, în fond, după prăbușirea imperiului sovietic, a încetat oare Rusia să mai fie un imperiu?

«Rusia nu este angajată cu subunități militare în conflictul Transnistriei»

Conferință de presă la M.A.E. al Rusiei

MOSCOVA. (Rompres—Moldova-pres). Noul purtător de cuvînt al Ministerului de Externe al Rusiei, Galina Sidorova, a participat la prima conferință de presă cu ziariștii străini acreditați la Moscova. O atenție particulară a fost acordată focarelor de conflict din republici foste membre ale Uniunii. Ea a prezentat inițiativele diplomației rusești în ceea ce privește situația conflictuală din Moldova, referindu-se la declarația de la Kiev a șefilor de stat din C.S.I., document ce evidențiază necesitatea menținerii integrității teritoriale a Republicii Moldova ca unul dintre elementele de stabilitate în cadrul C.S.I. și în regiune. Declarația de la Kiev, a arătat Sidorova, stipulează dezarmarea formațiunilor ilegale, interzicerea accesului acestora la arsenalele militare ale C.S.I. Pe baza documentului — a arătat vorbitoarea — la Helsinki miniștrii de externe din Moldova, Rusia, România și adjunctul ministrului de externe al Ucrainei au adoptat o declarație în care guvernele acestor state se angajează să adopte noi măsuri pentru a nu se permite escaladarea conflictului, implicarea unor «cetățeni» (cazaci ruși — n.n.) ai altor state și plecarea imediată a acestora din zona conflictului.

La întrebarea ce măsuri preconizează Guvernul Rusiei pentru retragerea cazacilor din Moldova, Galina Sidorova a răspuns că Rusia nu este angajată cu subunități militare în conflictul din Transnistria. Desigur, s-a făcut apel la cetățenii ruși (cazaci) pentru a-i convinge să nu ia parte la conflict. Nu există nici o garanție că se ține seama de acest apel — a menționat purtătorul de cuvînt.

Comunicat al Grupului de coordonare, control și informare a Guvernului Republicii Moldova

În dimineața zilei de 1 aprilie, în jurul orei 6, un grup de polițiști se deplasa spre secția de poliție a orașului Bender. Pe strada «Benderscoe Vostanie» în întîmpinare i-a ieșit un automobil de marca «RAF» cu gardiști înarmați. În conformitate cu prevederile stării de urgență, gardiștii au fost somați să predea armele. Drept răspuns, un gardist a deschis foc. Doi polițiști au fost răniți. Între timp, a mai apărut un automobil de tipul UAZ 469 cu o echipă de miliționeri transnistreni, condusă, după cum s-a constatat de locotenent-colonelul Vartin. Și echipa condusă de Vartin a refuzat să predea armele. Între polițiști și gardiști s-a produs un schimb de focuri. În timpul conflictului în preajma postului de gardiști, aflat la circa o sută de metri de la locul incidentului, și-a făcut apariția un autobuz cu persoane civile, care nu se știe cum s-a nimerit în raza tirului de gloanțe.

Ca urmare a conflictului armat, și-au pierdut viața patru gardiști și miliționi, o femeie, iar 19 persoane au fost rănite.

Procuratura Republicii Moldova cercetează cazul.

În ziua de miercuri, 1 aprilie, dinspre orașul Tiraspol asupra satului Varnița au fost declanșate tiruri cu rachete «Alazan», iar din direcția orașului Bender s-a tras din pistoale automat și mașini blindate. Doi apărători au fost răniți.

În seara zilei de 1 aprilie un grup de femei, inspirate și conduse de Galina Andreeva, însoțite de circa 200 de cazaci și gardiști, au atacat teritoriul diviziei 59 infanterie staționată la Tiraspol. soldații au fost închiși în cazarme, fiind amenințați la permanență cu aplicarea armelor. Scopul este același — capturarea de arme din depozitele acestei unități militare.

În același zi, 1 aprilie, în jurul orelor 22.00, în preajma podului ce lega prin traseu feroviar orașele Bender și Tiraspol a fost stopată circulația trenurilor. Trenurile nr. 48 cu ruta Moscova-Chișinău și acceleratul Dizel au fost blocate în Tiraspol.

În noaptea spre 2 aprilie în timpul unui tir de rachete la capătul podului de la Gura Bicului a explodat o remorcă încărcată cu material exploziv de o forță colosală. Remorca a fost plasată acolo de către gardiști. Podul a rămas întreg.

Constituirea Armatei Naționale

În baza decretului Președintelui Republicii Moldova cu privire la formarea armatei naționale, precum și conform acordului semnat la 28 martie curent cu Comandamentul Suprem al Forțelor Armate ale C.S.I., a demarat procesul de trecere sub jurisdicția Republicii Moldova a unităților militare staționate pe teritoriul ei. Acest proces se va încheia la sfîrșitul săptămînii.

Printre primele care și-au dat consimțămîntul să apere independența și suveranitatea Moldovei se află și cele două unități de telecomunicații și intendență — staționate în Chișinău. Aici, în dimineața zilei de 1 aprilie, a avut loc o ceremonie prilejuită de acest act, transmite Moldova-pres.

Pe poligonul de instrucție a fost aliniat careul solemn. Locțiitorul ministrului apărării al Republicii Moldova, domnul general-major Creangă a înmînat drapelul tricolor comandantului de brigadă, colonelul Șitikov. Sub acordurile Imnului de Stat al Republicii Moldova «Deșteaptă-te, române», ofițerii subunității, sergenții și soldații au prezentat onorul. General Creangă a rostit un cuvînt de felicitare, dorindu-le succes în munca grea de apărători ai statului independent Republica Moldova.

Aici, la Corjova, linia de foc trece prin centrul satului

Seismul de marți ne-a amintit încă o dată că oricît de bravi am fi, pînă la urmă toți rămînem robi ai stihiei naturii. Tot astfel omul e și rob al propriei furii. Zicea Marin Preda: toți oamenii, nu numai rușii, se nasc cu puțin nihilism în ei: este partea de revoltă irațională a ființei umane împotriva puterii condițiilor care o înlănțuie încă din față și nu o eliberează decît în moarte.

Eram convinși pînă mai deunăzi că tot ce se întîmplă în Transnistria noastră e un subconștient al celor sosiți de pe meleaguri străine, al celor ce nu ne posedau limba și care, la un moment dat, s-au văzut nevoiți să o însușească, să-și apleace urechea la durerile acestui popor. Odată cu sosirea mercenarilor cazaci, însă, toate aceste iluzii s-au spulberat. Ceea ce se întîmplă acum, e o crimă. Sînt criminali acei ce au pus mîna pe armă.

Oricum, și băieții noștri sînt înrăiți. Dar e o furie de altă natură. O furie de răspuns la crimele săvîrșite de venetici, la condițiile în care sînt nevoiți să lupte.

Aici, la Corjova din preajma Dubăsarilor, linia de foc trece chiar prin centrul satului. Din cînd în cînd mai apare cîte un om pe străzile pustii și, cu pași grăbiți, se ascunde după vreo portiță.

Polițiștii de pe linia de foc sînt zgîrciți la cuvinte.

— Cu noi vorba e scurtă, mi-o reteză unul din ei. O să discutăm mai agale pe urmă, după ce vom învinge.

Așa, supărați cum erau, nu uitau să ne avertizeze: apleacă-vă mai jos. Pentru orice eventualitate...

M-au rugat să nu le scriu numele. Pentru că ei nu pozează în fața ziariștilor. Ei luptă.

La sectorul Cocieri-Corjova, după decretarea stării excepționale, împușcăturile n-au contenit.

Sergiu VLADICA.

Cu frica-n sîn

TIRASPOL. (De la corespondentul nostru). Orașul se află într-o zdrobitoare încordare. Pe străzi sînt puțini oameni, dar și ei păsesc grăbit și precaut. În ultimele două zile din localitate sînt evacuați copiii, bătrînii, bolnavii. În măsura posibilităților populația își face rezerve alimentare. Pretutindeni, pe la colțuri de stradă, în magazine, transport oamenii vorbesc în șoaptă, dar cu mare alarmă despre război, despre ajutorarea separatiștilor de forțe din afara republicii.

Iar impostorii orașului se pregătesc de luptă, de lovitura decisivă. O parte din militarii Armatei a 14-a trec de partea gardiștilor, în unitățile militare este pusă la punct tehnica. Se organizează adunări ale lucrătorilor de miliție alte formațiuni paramilitare, unde se verifică decizia de a lupta cu arma în mînă împotriva «cotropitorilor» din partea dreaptă a Nistrului. La adunarea miliționilor de sector din oraș 13 din 44 au abandonat propunerea de a lupta împotriva poporului. Printre ei sînt și ucraineni.

Pe 1 aprilie, ora 9.00, în clădirea detașamentului teritorial de salvare (este și așa ceva la Tiraspol) au fost invitați toți ostașii internaționaliști, avînd cu sine livretele militare și pașapoartele. Pentru mobilizarea în rezervă a fost transmis semnalul «belaia akația». Ma tem că acești «ostași internaționaliști» sînt chiar militarii din Armata a 14-a.

Pe de altă parte, prin intermediul radioului local și presă continuă atacul psihologic asupra populației. Drept că după declarația făcută de dl Mircea Ion Snegur, în cadrul sesiunii Parlamentului Moldovei, vorbitorii de la radio se cam gîngăvesc.

(Prin telefon).

Telegramă președintelui Telecompaniei «Ostankino»

Primul-Ministru al Republicii Moldova, dl Valeriu Muravschi, a adresat marți, 31 martie a. c., o telegramă președintelui Teleradiocompaniei «Ostankino», dl Egor Iakovlev. În telegramă se spune:

«În pofida faptului că pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost decretată starea excepțională, fapt ce presupune o reflectare deosebit de echilibrată a evenimentelor, în programele de actualități ale Teleradiocompaniei «Ostankino» continuă să se infiltreze dezinformări, iar în unele cazuri — și interpretări tendențioase. Prezentatorii și corespondenții acreditați în așa-zisa republică nistreană, în pofida Declarației șefilor de stat din C.S.I. de la 20 martie a.c., în care indivizibilitatea Republicii Moldova a fost recunoscută drept elementul fundamental în relațiile cu statul nostru — stat membru al O N U, continuă să oglindească evenimentele și să expună faptele pornind de la existența a două republici.

Vă rețin atenția asupra inadmisibilității unor astfel de interpretări și îmi exprim speranța că nu se va ajunge pînă la suspendarea emisiunilor Telecompaniei «Ostankino» pe teritoriul Moldovei, precum și pînă la renunțarea republicii de a o finanța».

Moldova-pres.

Salvați-mi copilul!

Vă scrie un locuitor din partea stîngă a Nistrului — satul Pirita. Iată necazul meu.

Soția și copilul meu sînt internați în spitalul din Dubăsari și se poate spune că au rămas ostatici acolo. De o lună de zile nu am posibilitatea să-i vizitez și nu am nici o știre de la ei. Drumurile sînt blocate, telefonul nu lucrează. Copilul e bolnav. În spital lipsesc cele mai elementare condiții de viață. Copilul n-a fost scăldat de o lună și jumătate, căci lipsește baia, restul dependințelor. Este un lighean atît de vechi și ruginit, încît nici picioarele nu ți le poți spăla în el. Nu este săpun cu care s-ar putea spăla scutecele. Dar principalul: copilul se află la alimentare artificială, are nevoie de hrană specifică vîrstei. Însă aceasta lipsește. Ultima știre am avut-o de la soție două săptămîni în urmă, cînd mi-a spus că a terminat hrana pentru copil și îi hrănește cu ce găsește. Copilul se îmbolnăvise de diaree. Tot de ce era nevoie îi cumpăram și îi duceam eu, dar acum?..

Cînd se vor termina toate acestea? De aceea vă rog să mă ajutați să-i scot de acolo. În oraș se împușcă permanent. Ce o să fie mai departe cu acest copil, dacă de pe acum este supus încercărilor? Vă rog să faceți tot ce se poate ca să-i scoatem din oraș.

V. NADOLSCHI.
Raionul Dubăsari.

Întîlnire a Președintelui Snegur cu generalul Netcaciov

În ziua de 2 aprilie, în jurul orei 16.00 dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, l-a primit la reședința sa pe generalul-maior Iurii Netcaciov, comandantul Armatei a 14-a de gardă a Federației Ruse, staționată pe teritoriul Republicii Moldova, la rugămintea acestuia. În cadrul întîlnirii, la care a participat și dl Valeriu Muravschi, Primul-Ministru al Republicii Moldova, au fost discutate problemele stringente ce vizează neadmiterea implicării efectivului de ostași și corpului de ofițeri ale Armatei a 14-a în acțiuni de susținere a formațiunilor înarmate nelegitime, ce se opun în prezent realizării Decretului «Cu privire la decretarea stării excepționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova», informează Moldova-pres, citînd Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

Din partea Grupului de coordonare, control și informare a Guvernului Republicii Moldova

Grupul de coordonare, control și informare al Guvernului Republicii Moldova informează prin prezenta organele și persoanele interesate că, începînd cu ziua de 3 aprilie a.c., în incinta hotelului «Național» (bd. Ștefan cel Mare nr. 4, etaj 2) va funcționa un Birou de presă pentru jurnaliștii din republică și pentru jurnaliștii străini acreditați de grup.

La dispoziția lucrătorilor mijloacelor de informare în masă se va afla o sală dotată cu dispozitivele tehnice necesare recepționării și difuzării materialelor (telefon, fax, aparate radio și TV).

Mîine, la ora 18.00, în incinta Biroului de presă, Grupul de coordonare, control și informare al Guvernului Republicii Moldova organizează o conferință de presă. Sînt invitați jurnaliștii din republică și jurnaliștii străini acreditați.

Decret al Președintelui Rusiei

MOSCOVA. (ITAR-TASS—Moldova-pres). După cum a aflat corespondentul agenției ITAR—TASS, Președintele Federației Ruse, Boris Eltîn, a emis un decret privind trecerea Armatei a 14-a de gardă, a unităților militare și a instituțiilor forțelor armate ale fostei U.R.S.S., aflate pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au intrat în componența propriilor ei forțe armate, sub jurisdicția Rusiei, subordonîndu-le comandantului general a Forțelor Armate Unificate ale C.S.I. General-colonelul Vadimir Semionov a fost desemnat drept împuternicit al Federației Ruse pentru porblemele aflării trupelor pe teritoriul Republicii Moldova.

Decretul urmărește menținerea conducerii stabile și asigurarea funcționării unităților mari și unităților sus-arătate, neadmiterea antrenării trupelor în conflictul interetnic, precum și protecția socială a militarilor și a membrilor familiilor lor. Decretul intră în vigoare din momentul semnării.